

AVIFAUNA
NATURRESOR

KUWAIT

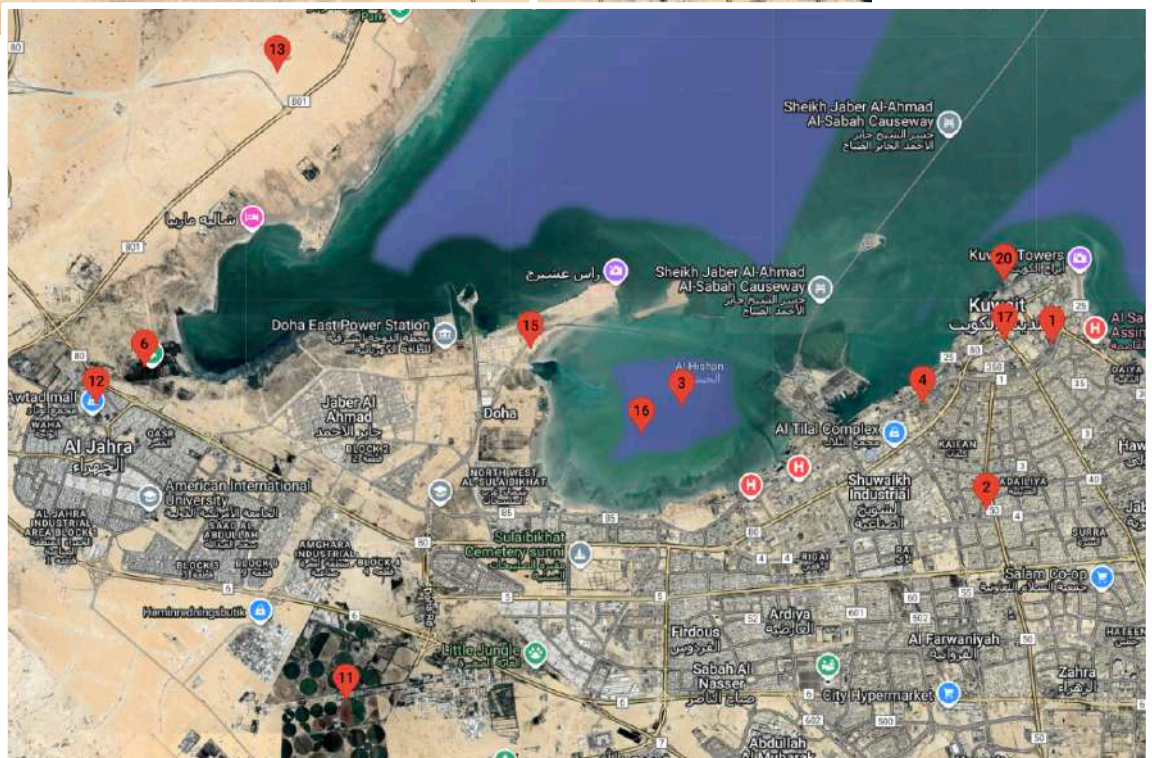
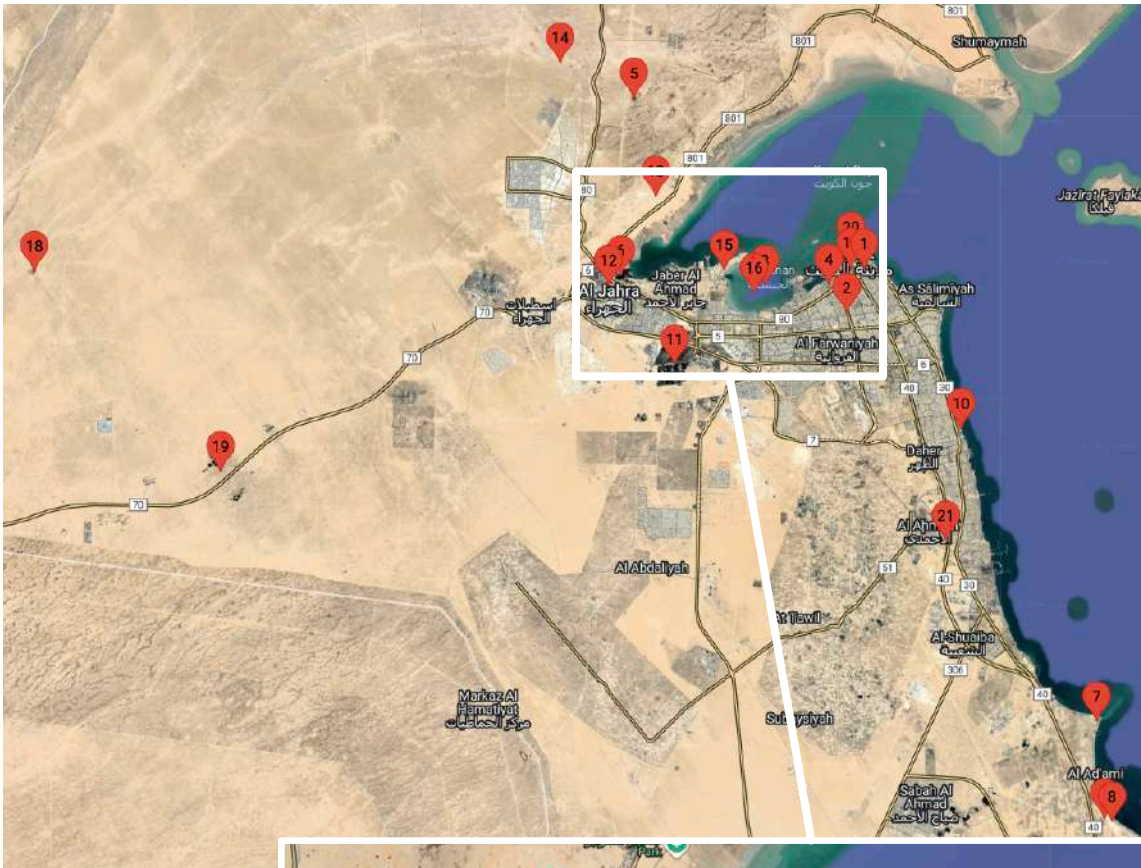
29 NOVEMBER-6 DECEMBER 2025

Reseledare: Mattias Ullman

Reserapport

- 1. Al Shaheed Park
- 2. Kuwait University
- 3. Sulaibikhat Bay
- 4. Shuwaikh Park
- 5. Mutla'a Ranch
- 6. Jahra Pools Reserve
- 7. Julai'a

- 8. Bnaider
- 9. Bnaider Hill
- 10. Abu Hassaniyah Beach
- 11. Sulaibiya Pivot Fields
- 12. Jahra Farm
- 13. Jal Al-Sur
- 14. Al Liyah Reserve

- 15. Al Doha Reserve
- 16. Doha Spur
- 17. Kuwait City
- 18. Al-Abraq Al-Khabari
- 19. United Poultry Fields
- 20. Souq Sharq
- 21. Ahmadi

Foto sid 1: Blek dvärguv, foto: Mattias Ullman. Ökenbild, foto: Krister Nässén. Parkskådning, foto: Klas Rosenkvist. Gruppbild, foto: David Armini.

Resedagbok

29 november

På grund av flygbolagets tider anländer alla (utom David som anlant 2 dagar tidigare) till Kuwait city och hotellet redan kl 3 på natten. Alla hinner i vilket fall sova några timmar på hotellet och efter frukost promenerar vi i väg till närliggande Al Shaheed Park mindre än 10 minuter bort. Eftersom detta blir en bonusdag, har vi inte tillgång till lokalguide och hyrbilar denna dag. Vi är alla ganska trötta förstås, men ändå nyfikna på det nya landet. I parken ser vi flera masktörnskator, två vitgumpade buskskvättor, smyrnakungsfiskare, höksångare och en del annat kul. Klurigast är en sångare som sitter helt öppet i ett kallt träd. I den starka solen tänker vi först att det är en eksångare, men senare bildgranskning visar att det nog är en (lite udda) rörsångare, av den östliga rasen, i stället. David har dagen innan sett och fotat purpursolfågel (ganska ovanlig i Kuwait) vid ett parti rosa blommor i parken, men vi lyckas inte hitta den idag tyvärr. Mitt på dagen går vi tillbaka till hotellet, äter lunch och slappar någon timme. Därefter tillbaka till samma park för att njuta av fåglar och fint eftermiddagsljus. Denna dag är som sagt delvis uppvärmning, men det blir ändå fina obsar på fyra arter törnskator och även en skulkgig kavelundsångare. Vädret är verkligen behagligt, ca 25 grader som varmest på eftermiddagen och svag vind. För dem som varit i norra Europa hela november månad känns det starka solljuset också lite ovanligt. Vi hittar också flera ”nordiska inslag” trots att vi är i en park, i en storstad i

Foto: Martin Resare

Mellanöstern, t ex flera ex av både rödhake, taltrast, blåhake, svarthätta, ärtsångare och någon törnsångare också. När skymningen närmar sig ser vi även en stor flock med bleka tornseglare på himlen ovanför ett gäng skyskrapor. När det blir kväll är dessa blåa, gröna och gula skyskrapor (hotell, kontorslokaler!?) ännu häftigare mot den mörka arabiska himlen. Man undrar nästan om man befinner sig i en rymdfilm. På kvällen blir det gemensam middag, artgenomgång och alla deltagare får presentera sig för varandra och berätta lite kort om tidigare resor och förhoppningar inför denna.

Hypokolius. Foto: Morten Winther Dahl

30 november

Idag är nog alla utvilade – och i vilket fall mycket skådar-sugna! Avfärd från hotellet 6.30 och vi åker med två minibusser till KISR, vid Universitetsområdet. Redan innan vi stiger ur bussarna ser vi flygande hypokolius! Och när vi stigit ut och satt upp tubkikare och kameror ser vi förstas ännu fler. Här är gott om bärbuskar och här sitter de, ibland dolda inne i buskarna, men stundtals också öppet. Och vissa sitter på marken och äter av fallna bär. Och vi får också bra träning på överflygande fåglar; jizzen är verkligen speciell med den långa stjärten. Åtminstone 150 fåglar håller till i området, kanske 200. Vi tittar på dem i en timme och är sedan mätta! Vi kör sedan ner till kusten, mindre än fem minuter bort. Enligt guiden är detta ca en timme innan högvatten, men högvattnet under början av vintern är också tydligt lägre än det är under sommarhalvåret. Därför är det mycket strand utanför. Och mängder med fågel! En stor vattenpump brummar och väsnas precis där utsikten är som bäst. Men i utloppet precis utanför samlas också massor av tärnor, måsar, vattenpiplärka och vissa vadare. Bland tärnorna är det faktiskt två vitvingade i full sommardräkt! Otroligt snygga. Enstaka fågel kan förstås hamna snett i ruggningen, men nu är det ju två ex – och dessutom i fräsch sommardräkt! Vi frågar oss varför. Möjligen menar guiden att de ibland häckar i Kuwait och

att de då kan börja redan i februari, och det kan i så fall vara en rimlig förklaring till varför de redan är färdigruggade. Längre ut finns också mycket skäggtärnor och sandtärnor. En av våra målarter är armenisk trut och vi hittar två gamla fåglar på fint tubavstånd. En mindre flamingo har rapporterats från området tidigare i veckan och i omgångar försöker vi också leta igenom de tusentals flamingor som står en bit ut i havet, tidvis mycket tätt. Plötsligt står den mindre flamingon lite öppet, i en lucka. Hela fågeln är verkligen rosa, tydligt mer färgad och mörkare än övriga flamingor, näbben är helt mörk och den är ett eller två nummer mindre. En sällsynt raritet för Västra Palearktis, men den verkar också vara årlig i Kuwait under de senaste vintrarna. Enligt guiden vet de inte riktigt om det var en, två eller tre fåglar föregående vinter. En del av de (större) flamingorna spelar bitvis för varandra. De håller upp vingarna mot varandra, alla i samma vinkel. Eftersom vingovansidorna är mörkare rosa än resten av fågeln blir det en tydlig färgskiftning i dessa delar av flockarna. Solen har nu stigit ordentligt och ljuset är mycket starkt. Vi kör iväg 500 meter och kan nu ställa oss bakom en mycket hög byggnad (en förlossningsavdelning på Kuwaits största sjukhus) precis intill stranden och spana ut över vadare och annat. Detta blir förstas också ett perfekt ställe för fältlunch och lokalguiden dukar upp bord, kaffe, baguetter med diverse pålägg, frukt och annat.

Mindre flamingo. Foto: Morten Winther Dahl

Eftermiddagen spenderas vid det mycket stora området Jahra Wetlands Reserve. Innanför kustlinjen ligger stora vasshav och med mindre vattenpölar och våtmarksområden insprängda. Och så några slingriga små grusvägar som går genom området. Man har dock bara tillträde ibland och sällan eller aldrig mer än en timme i sträck till vissa av delarna. Vi börjar utanför det instängda området, där en mindre kanal går ut i havet. Mängder med fågel, mest vadare och tärnor, men också flamingor utanför, två arter "fiskare" längs kanalen och mer än tio större skrikörnar och en ung kejsarörn som sitter utspridda, både i högre buskar och på vallar i området. Bland vadarna kan nämnas tre arter "ovanliga vipor", massor med dammsnäppor och ökenpipare. Innan skymningen kör vi in till det "stängda" området med flera fina och större vattenpölar omgivna av vass. I en av pölar hoppas en kaveldunsångare och en

papyrussångare delvis dolda, lågt i vasskanten. I en annan pöl svärmar 300 skäggtärnor på ganska liten yta och i bakkanten går minst två purpurhöns. Vi njuter fram till att vi knappt kan se fingrarna framför oss och inser nu också att vi börjar få besök av tusentals små myggor. Tillbaka till hotellet för lite vila innan middag och artgenomgång efter en lång, intensiv dag med massor av häftiga fåglar!

Vitvingad tärna. Foto: Mattias Ullman

1 december

Idag kör vi söderut, ca 45 minuter från Kuwait city och hotellet, till ett område som heter Julai'a. Detta är torr halvöken några kilometer innanför havet. Det är sandigt här och med ganska mycket större buskar. Självklar målart är afghanskriktrast. Vi strosar runt i området och ser, för biotopen, typiska arter som isabellatörnskata, stäppvarfågel, fältpiplärka, ökenstenskvätta och vitgumpad buskskvätta. Klas, som hela tiden bär tuben med sig, hittar plötsligt en skriktrast sittande långt bort i en buske. Vi går snabbt ditåt, men nu hittar vi den inte. Guiden hänger upp en bandspelare bakom en buske och vi retirerar lite. Efter ett par minuter kommer så en större grupp nyfikna afghanskriktrast fram till busken och åtminstone två av dem visar sig öppet en stund! Fina obsar både hoppande på marken och i toppen av en buske. Det är fortfarande

Afghanskriktrast. Foto: Kerstin Årdahl

Persisk stenskvätta. Foto: David Armini

fint morgonljus när vi är klara med skriktrastar och vi går runt i området ytterligare en stund. David hittar en ökensångare hoppende på sanden bakom en buske. Alla hinner se den, men den är rastlös och rör sig mest bortåt hela tiden. Vi kör sedan till området Bnaider, där vi ser några tamarisksångare och ökensångare, men tyvärr inga purpursolfåglar (vilket tidigare rapporterats här). Solen börjar stå ganska högt nu och sångarna gömmer sig mest djupt inne i buskarna för att få skugga. Guiden känner till en mindre "bergsknalle" nära Bnaider. En svag liten bergsrygg (nästan som en stor grushög) och dessa brukar ju kunna vara bra för stenskvättor. Vilken lyckträff det blir! Tre arter stenskvätta på 30 minuter, med finschstenskvätta och persisk stenskvätta i topp! Nu kör vi ut till kusten där vi ställer oss i skuggan och spanar ut över havet med lunchen serveras. Många iltärnor och enstaka tofstärnor sitter på stolparna ute i havet. De flesta är relativt små och ganska ljusa. De fåtaliga tofstärnorna är större och nyansen mörkare ovan. På eftermiddagen kör vi hela varvet runt Sulabiya Farms. Området är mycket stort och helt stängt för oss. Innanför grindarna odlas framför allt gräs och detta drar förstas mycket fågel till sig. Vi står utanför ganska låga staket och spanar in. Här syns bland annat tre arter örn, både i luften ovanför oss och sittande på ställningarna (rör till vattenspridarna) inne i området, örnvråk, stäppvråk, brun glada samt mycket lärkor, piplärkor och duvor flygande inne i området. Många av lärkorna är en kilometer bort och de flesta förblir förstas obestämda. I nordvästra hörnet av farmen (många kvadratkilometer stor) pågår bevattning

Kejsarörn. Foto: David Armini

och här kommer vi närmare piplärkorna. Vattenpiplärkorna är (som väntat) i stor majoritet, men åtminstone en större piplärka hörs också. Duvor sitter utspridda på ledningar och vattenspridare. Först hittas en större turturduva på ett rör, tillsammans med 100-tals turkdovor och sedan ytterligare en på en ledning, också tillsammans med 100-tals turkdovor. Arten större turturduva (av rasen *meena*) är uppenbarligen inte helt sällsynt i landet – om man har tålamod att tråla igenom 100-tals andra duvor i tubkikaren. Det är mycket fågel överallt och vi hinner därför bara kolla norra och västra sidan av den stora farmen innan det blir mörkt.

2 december

Direkt efter frukost och stopp vid ett apotek kör vi till området Jahra Farms. Detta ligger inne i stadsdelen Jahra och består av en massa odlade lotter. Här odlas, gräs och grönsaker med hjälp av bevattning förstas och det är ok att gå omkring inne i området. Guiden verkar känna några av bönderna där inne och de verkar vara vana vid fågel-skådare. Alla som jobbar här är indiska gästarbetare och många av dem bor nog också i skjulen inne i området. Kontrasten mot lyxbilarna och de färgglada skyskraporna utanför är slående. Enligt guiden bor det 1,5 miljoner Kuwaitier i landet och minst en miljon indier som gästarbetare. Mållart nummer ett är brinkmajna och en liten flock med fyra hittas nästan omgående, först flygande över oss och sedan sittande på en ledning. Enligt guiden är detta enda lokalen där arten ses regelbundet. Brun majna däremot ses ju överallt, i alla biotoper och i stora antal. Är det småskaliga jordbruksmarker som passar för brinkmajnan? Vi ställer oss frågan, men har inga självklara svar. Klas hittar också en rödhuvad törnskata, delvis dold i ett träd. Guiden säger först att den måste vara felbestämd, att det är en masktörnskata. Men när han får se den i tuben kan han bara hålla med. Första decemberfyndet i

Vitgumpad buskskvätta. Foto: Kerstin Årdahl

landet av rödhuvad enligt honom. En ung shikra flyger förbi snabbt ett par gånger i jakten på småfåglar bland träden. Här finns också flera snygga vitgumpade busk-skvättor (alla sannolikt av den "kaspiska" rasen, med lite vitt insprängt på stjärten), en sen grå flugsnappare, kornsparv och några rallhägrar som tycks orädda för människor. Klas är påläst och har hört talas om att det tidigare har setts djungelmajna i området också. Det är tydligen en art som från början är införd i landet, men som nu (mycket fåtaligt) verkar ha en frilevande population. Efter att ha hårdgranskat alla majnor i området under en timme lyckas han också hitta (minst) två djungelmajnor. De har ingen naken hud runt ögat som övriga majnor och förutom en distinkt gul ögonring är de alltså helt mörka i ansiktet.

Ökenuv. Foto: Mattias Ullman

Därefter blir det toabesök vid lokalerna vid Jahra Wetlands Reserve. Här kan man också njuta av de stora bilderna på fåglar som hänger inne. Vi får inget riktigt svar på om detta är en utställningslokal eller bara kontor och administration och vi får heller inget riktigt svar på om här finns gömslen för att fota rovfåglar och annat. I vilket fall hänger här massor av drömbilder på rovfåglar, sittande på marken på nära håll eller drickande vatten. Intresset för att fota fåglar och i synnerhet rovfåglar har ökat snabbt bland inhemska fotografer i Kuwait under mer än tio år. Förhoppningsvis leder detta också till mindre jakt. Sedan kör vi mot Kuwaits högsta berg, ca 300 meter högt. När vi kliver ur bussarna har vi sett fyra arter stenskvätta på mindre än 15 minuter. En kille på motorcykel kör upp för en brant slänt med ett öronbedövande dån. Klas får syn på en stor fågel som flyger i väg en kort bit längs bergssidan, uppskrämd av motorcykeln. Den sätter sig snart på bergssidan igen, en ökenuv! Efter en liten stund hittar David ytterligare en. Vi trampar långsamt uppåt. Man får gå i tung sand men vi kommer åtminstone upp 50 meter och kan sedan se ökenuv nr två fint i tubkikare på ca 250 meters håll. Stenskvättorna far runt i området och de verkar vilja jaga bort varandra från de bästa områdena. Klockan är nu nära lunch och vi är nöjda med att det är moln på himlen idag, då solen annars är mycket stark mitt på dagen. Guiderna ställer upp bord och det blir fin fältlunch som vanligt.

Djungelmajna. Foto: Mattias Ullman

Utsikt nedåt visar mil efter mil med sandöken och bakom oss hoppar stenskvättor i gruset på bergssidan. Därefter kör vi till en liten damm i öknen. Enligt guiden kommer det ofta lärkor hit för att dricka. När bussarna kommer fram sitter en misstänkt turkestanlärka vid kanten, men vi närmar oss lite för fort och den försvinner. Vi kör runt och ställer oss intill bussarna på bortsidan och fäller upp våra tubkikare. Intill kanten av den lilla dammen ser vi hela tiden insekter som kryper och följaktligen ser vi också lite fågel här. Både isabella- och ökenstenskvätta hoppar runt här. Liksom även en ökensångare som bitvis hoppar helt öppet runt dammen, liksom ett par sädesärlor. En ensam sånglärka går också i sanden 100 meter bort. Lite udda att de sen själv på detta vis, där det bara finns sand. Vi kör sedan runt i området en stund (flera kvadratkilometer stort) men det är nästan tomt på fågel. En stäppörn (troligen mätt?) sitter kvar ganska nära bussen. När vi i princip givit

Härfågellärka. Foto: Mattias Ullman

upp gällande roliga ”ökenlärkor” och kör tillbaka mot utgången i reservatet springer något en bit fram på sanden. Vi hoppar ur och det är fyra härfågellärkor! Här finns inte mycket annat än sand (för det mänskliga ögat), men uppenbarligen hittar de lite växter att äta av ändå! En bra avslutning på dagen, men alla tycks ändå ense om att de två ökenuvarna var dagens självklara höjdpunkt!

3 december

Start ganska tidigt och körning till området Jahra Wetland Reserve. Idag börjar vi innanför grindarna (i området som är avstängt ibland – och vissa tider). Första målart är dvärgprinian. De lever framför allt i de stora vassarna nära kusten här. Eftersom de inte börjat häcka ännu, vill de inte heller sitta exponerat och sjunga. Men vi ser dem då och då när de hoppar i vassen. Minst fem ex ser vi på två stopp och ett par av dem sitter kortvarigt öppet också. Åtminstone Bengt och David hinner få bilder på en individ. Betydligt mycket mer liv i denna biotop jämfört med öknen vi besökte igår. I de stora vasshaven finns också mindre sjöar och pölar med massor av fågel. Pungmes hörs här och var, dammsnäppa är rätt vanlig faktiskt, där biotopen är rätt, större skrikörnar flyger över och en del änder och doppingar ligger i de mindre sjöarna. Efter kl 8 får vi inte vara kvar i det ”inre området” tyvärr, men det är inte så illa att stå utanför grindarna heller. Där en mindre kanal rinner ut i

Indisk svala. Foto: Mattias Ullman

havet rastar mängder med fågel. Martin får plötsligt syn på en liten svala ganska nära oss. Ljuset är mycket hårt och vi misstänker först backsvala (den är liten och brun), men som tur är hinner vi ta några bilder. Efter 15 sekunder är svalan borta och bilderna kollas. Streckad strupe, streckad flank och lite rött på hjässan – det är en indisk svala (Streak-throated Swallow). Klas, som har internetuppkoppling, kollar snabbt på sin telefon och får fram att detta är det femte fyndet i Västra Palearktis. Vilken upptäckt av Martin, wow!

Mängder av fågel runt omkring, framför allt rastande vadare, flamingor och tärnor. Vi trärar bland annat på artparet

Dvärgprinia. Foto: Bengt Lindberg

ökenpipare/tibetpipare. De flesta går på ganska långt håll och alla kan förstås inte bestämmas, men helt klart är att ökenpipare är i klar majoritet! Fotograferna får också sitt, rödflickvipor går nära på vallen vid kanalen, både sandtärna och skäggtärna och gråfiskare patrullerar fram och tillbaka vid kanalen och långa rosa band av flamingor går en bit ut i havet. Efter ytterligare någon timme kör vi längre norrut i den stora bukten; till en strand där guiden har sett svart-huvad trut flera gånger. Arten flyttar dock påfallande sent och de flesta kommer ner kring mitten av december. Hägerpipare, tereksnäppor, myrsnäppor och ökenpipare blir behållningen i stället. Strax innan lunch kör vi till närliggande Sulaibiya (Pipit) Fields. Det är mitt på dagen och mycket rovfågel är i luften. Det blir fina obsar på både kejsar- stäpp- och större skrikörn. De två senare är mycket svårbestämda i adult dräkt och en del örnar blir förstås obestämda. Området är mycket stort, men också stängt och vi står utanför staketet och spanar in på flera olika ställen. Framför allt gräs odlas där inne och det drar till sig mycket lärkor, piplärkor och duvor. På vissa fält också en del vipor. Här är också mycket rovfåglar och förutom örnarna ses alla fyra arterna kärrhök, svartvingad glada, stäppvråk och örnvråk, samt tornfalk och sparvhök. När vi stannar bilarna för lunch hör vi ”vrålsjungande” taltrast. Det visar sig att det är en bandspelare och att någon eller några fångar småfåglar i nät i en trädunge inne i området. Varför de fångar småfåglar på detta vis lär vi aldrig få svar på. Under eftermiddagen fortsätter i varvet runt den norra sidan av den stora bukten. Här rastar trutar, tärnor och vadare på flera olika ställen, men vi lyckas inte hitta någon svarthuvad trut tyvärr. Ca 140 hägerpipare, en gigantisk flock med ca 5 000 storskarvar och många arter

tärnor blir plåster på såren. Innan skymningen kör vi tillbaka till hotellet, denna gång över bron som går tvärs över hela bukten. På kvällen god middag och artgenomgång på hotellet som vanligt. Martin (och några av oss andra) firar dagens stänkare, den sällsynta indiska svalan med glass till efterrätt.

4 december

Idag blir dagen då vi gör den långa körningen västerut, in i öknen. Ca 75 minuters körning, först mot sydväst och sedan mot nordväst gör att vi hamnar bara någon mil från Saudiarabien. Sista halvtimmen har vi bara sett grus och åter grus. Inte så mycket som en buske sticker upp. Men nu kommer vi till en privat farm med täta och frodiga träd och buskar. Området är ganska stort. Vi börjar i den tätaste delen där bergtjgasångare tidigare är rapporterad. Ca 30 sekunder efter att vi klivit ur bilarna börjar en fågel locka nära oss. En kvart senare lockar två fåglar samtidigt och den ena visar också upp sig i en trädtopp. Ytterligare en stund senare har David och Abdulrahman samtidigt kontakt med tre olika bergtjgasångare! Kan detta möjligen vara rekord för en dag i Västra Palearktis på en lokal? Vi går sedan en längre promenad i de yttre kanterna av farmen där trädridåerna är glesare. Vi har några svarta rödstjärtar, ökenstenskvättor, någon isabellatörnskata och ett par västliga svarthakade buskskvättor samt en dubbeltrast (inte vanlig här nere), men i övrigt inga sensationer. Inne i den tätare delen av farmen har vi också en mindre flugsnappare, ny för resan. Klockan har snart hunnit bli elva och vi kör då runt i öknen för lite bilskådning efter framför allt lärkor. Sand, sand, grus, grus så långt ögat når. Och det går att köra flera kilometer utan att se en enda fågel eller buske. Skulle man se någon fågel, så vet man dock att det garanterat är något intressant. Ytterst få fågelarter (och andra organismer) klarar att anpassa sig till den karga ökenmiljön. Det blir enstaka härfågellärkor på några ställen och kring några dromedarer hittar vi också lite utspridd spillsäd och där går fyra turkestanlärkor (före detta dvärglärkor). Tyvärr hittar vi inga sandökenlärkor dock. Enligt guiden kan förra vinterns

Turkestanlärka. Foto: Mattias Ullman

torka ha gjort att dessa minskat. Efter lunch kör vi mot sydost igen och till ett ställe som kallas för United Poultry farm, Pipit fields. Själva kycklingfarmen har vi inte tillträde till, men nära den odlas det gräs på stora fält. På vissa av fälten står vattenspridarna på och på flera av dessa ses också 100-tals eller kanske tusentals lärkor, piplärkor och ärlor. Överlägset mest talrik är sånglärka. På god andraplats kommer vattenpiplärka och därefter sädesärta och tofslärka. Fälten är svåra att överblicka helt även med en tubkikare. Då och då hörs de torra lätena från turkestanlärkor, som flyger upp och förbi, för att gå ner igen på fälten (ofta dolda), så man inser att man inte "ser allt" på en lokal av denna typ. Efter ett par timmar kring olika

Större turturduva. Foto: Mattias Ullman

fält flyger också två kalenderlärkor upp och lockar och flyger förbi oss på ganska nära håll. Arten är ganska ovanlig så här långt söderut. Minst två unga och en gammal hane stäpphök jagar också lärkor i området. Här finns garanterat mat till dem. På vallarna runt fälten hittar vi två hanar av finschstenskvättor och på ett torrare fält en stor flock med tofsvipor och bland dem en brushane, sporrvipa och en sibirisk tundrapipare.

5 december

Start 6.30 efter frukosten på hotellet. Kort körning ut till (fiske)hamnen i nordöstra delen av Kuwait city. Mållart här är socotraskarv, men vi vet att den är svår i landet. Vi fingranskar alla skarvar i området och förstås enstaka tärnor och måsar som flyger förbi. Vi får dock nöja oss med 2–3 kustlabbar som jagar tärnor ute på havet. Därefter kör vi till KISR (Universitet) för att kunna njuta av repriser på hypokolius.

Det visar sig dock att grindarna till området är helt stänga eftersom det är fredag, så vi kör ner till kusten och KISR Outfall i stället. Här står vi och spanar nästan en timme, denna gång utan störande ljud från pumpmaskinen. Vi ser mindre flamingo, två vitvingade tärnor i sommardräkt, en armenisk trut och två hypokolius som delvis skulkar i buskagen bakom oss. De sistnämnda sitter åtminstone öppet en kort stund till extra glädje för Krister! David, tidigare lärare i matematik, försöker testa vår förmåga att uppskatta

Armenisk trut. Foto: Mattias Ullman

antalet flamingor som står i täta grupper och långa rader. "Hur många går det längst till höger, till höger om den lilla kanalen?". Vi får tio sekunder på oss att uppskatta/gissa. Martin hamnar närmast med sin gissning på 600 (och, som vanligt, hade alla uppskattat lite för lågt). Rätt svar (enligt David) var 638. Inspirerad av detta uppskattar vi också de stora antalen som står norr om oss (så långt ögat når). Vi uppskattar till 4 200. Men vi vet också att stora mängder flamingor också håller till längre norrut i den stora bukten. Eftermiddagen spenderas vid Jahra Wildlife Reserve där vi börjar med att fokusera på de stora mängderna vadare ute på stränderna. Tiotusentals vadare ses. Vi tror att det är kärrsnäppa, småsnäppa och svartbent strandpipare som dominerar, men vi kan förstås bara bestämma de som är inom ca 500 meter. Bitvis står också mycket täta grupper med storspovar och rödbenor och på ett ställe, nära ett mindre utlopp går massor av dammsnäppor. Vi försöker spana på det (för svenskar) mycket intressanta artparet ökenpipare/ tibetpipare (tidigare mongolpipare). Bland de som går relativt nära verkar det vara en mycket stor majoritet långnäbbade (och långbenta) fåglar, alltså ökenpipare. Vi hittar också några enstaka mindre fåglar, med svarta ben och korta näbbar – tibetpipare. De mest kortnäbbade fåglarna har alla faktiskt antydning till rödaktigt bröstband. Enligt

Hägerpipare. Foto: Martin Resare

lokalguiden är det troligen så att tibetpiparna har kvar delar av sin sommardräkt längre än släktingen. Av de större och långnäbbade fåglarna är i princip alla helt i vinterdräkt (vilket förstås är naturligt i december). Spovsnäppa och kärrsnäppa är svåra att skilja i sommardräkt, men av de fåglar som flyger förbi och lockar hör vi att en rimlig andel faktiskt är spovsnäppor. Vi hör också myrsnäppa gång på gång och flera av dem spelar tillfälligt också. Om detta är ett sätt att hävda vinterrevir eller det beror på att de blir upptrissade av tiotusentals andra vadare vet vi ej. Vi kör tillbaka till flodmynningen där tre arter roliga vipor går. Uppenbarligen är

Sumpviva. Foto: Morten Winther Dahl

det näringsrikt här för de trängs med tärnor, gråfiskare, smyrnakungsfiskare och dammsnäppor också. En sibirisk tundrapipare smyger längre in, bitvis dold, i lite mer torra områden och med lite växtlighet. När vi ska köra in i det ”stängda området” visar det sig att en av bilarna slutat fungera. De två chaufförerna åker i stället i väg för att hämta en extra bil och vi står kvar och njuter av vadare och flamingor fram till skymningen då vi blir hämtade.

6 december

Lugn morgon med frukost och därefter gemensam skådning och promenad i närliggande Al Shaheed Park. Vi får fina obsar på bland annat sydnäktergal (hoppande öppet på en gräsmatta), höksångare, masktörnskata och smyrnakungsfiskare. Arten masktörnskata har verkligen imponerat här i Kuwait. På de flesta resor får man vara nöjd om man ser en eller två på hela resan, men här har vi sett två, tre eller fyra i varje park vi besökt. Vid den täta, lilla vassdammen i nordöstra delen av parken hänger Abdulrahman upp en högtalare och spelar upp sång från kaveldunsångare. Efter att det prasslat och smugits lågt i vassen under ett par minuter hoppar plötsligt en grann kaveldunsångare upp på en gren! Den har visst badat för buken är blöt och rufsig. Nu sätter den sig öppet på en gren och skakar på sig för att torka. Huvudteckningen är verkligen snygg! Och extra kul att få se en sådan här liten skulkare öppet och stilla en liten stund. Därefter färd mot staden Al Almadhi ca 30 minuter söderut. Abdulrahman har fått tips om att det setts tofsbivråk där nere. På andra stoppet får Mikael syn på en intressant gestalt högt upp i ett träd en bit bort. En tofsbivråk! En stund senare kommer den dessutom flygande ganska lågt och fint över oss – en gammal hane! Sen kör vi ut till kusten där det dukas upp lunch. Vi står i skuggan och äter baguetter med diverse pålägg, dricker kaffe och tittar på il- och tofstärnor som sitter en ställning hundra meter ut i havet. Hela havet ligger totalt stilla, inte så mycket som en krusning. Enstaka trutar och skarvar flyger förbi och de kollas förstås noggrant.

Tofsbivråk. Foto: Mattias Ullman

Tyvänn blir det ingen socotraskarv på denna resa dock. Kerstin hinner även med ett dopp! Eftermiddagen spenderas sedan kring den stora farmen Sulaibiya Pivot Fields. Precis som vid förra besöket kretsar örnar högt på himlen och minst lika många sitter ut på de stora vattenspridningsanordningarna på fälten. Alla tre arterna större skrik, kejsar- och stäppörn ses! Däribland en riktigt snygg *fulvescens*-typ (den ljusa morfen) av större skrikörn, med bland annat mustigt orange huvud och övre bröst, sittande på en ställning.

Masktörnskata. Foto: Morten Winther Dahl

En adult pilgrimsfalk jagar. Men även denna har remmar kring sina ben. Nu har vi sett minst fem falkar med remmar på resan. En av dessa var en död tornfalk som hängde i ett träd. Remmarna hade fastnat kring ett par grenar och falcken kunde förstås inte komma därifrån. Vi har tjuvat om arten stäppvipa i snart en vecka nu och vi spanar hårt över fälten. Klas hittar både sporrvipa och rödflickvipa långt bort, men tyvärr ingen stäppvipa. Både stäppvarfågel, ökenstenskvätta och vitgumpad buskskvätta sitter nära på staketet som vi spanar över. Efter stund börjar en ung stäpphök jaga och vi ser att den skrämmer upp lärkor och piplärkor. När vi flyttar oss närmare hörs större piplärka och fältpiplärka flera gånger. En större piplärka kommer också och sätter sig öppet en kort stund. Vi kör hela varvet runt den stora farmen och spanar av de öppna fälten, framför allt efter vipor och liknande. Längs de två–tre sista fälten sitter inte mindre än 44 långstjärtsduvor på staketet. Arten tycks ha ökat på hela Arabiska halvön i snart 20 år.

På kvällen avslutningsmiddag med gänget på hotellet. Vi summerar en fantastisk resa med mycket fågel. Samtliga dagar dessutom med bra väder (max 27 grader en eftermiddag). Vi har sett öknen (mil efter mil med bara sand och grus), farmer som odlar gräs, frodiga parker i ett par städer och stränder längs havet med stora mängder vadare och annan fågel. Slutsumman på ca 170 arter är klart mer än vi hoppades på då vi lämnade Sverige.

Fåglar:

- 1 **Gravand** *Tadorna tadorna*
10 Jahra Pools Reserve 30.11, 25 Jahra Pools Reserve 3.12, 5 Sulaibikhat Bay 5.12 och 20 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 2 **Vitögd dykand** *Aythya nyroca*
2 Jahra Pools Reserve 30.11 och 10 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 3 **Brunand** *Aythya ferina*
3 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 4 **Skedand** *Spatula clypeata*
3 Jahra Pools Reserve 30.11.
- 5 **Snatterand** *Mareca strepera strepera*
10 Jahra Pools Reserve 30.11.
- 6 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
10 Jahra Pools Reserve 30.11, 20 Jahra Pools Reserve 3.12 och 20 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 7 **Stjärtand** *Anas acuta*
2 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 8 **Kricka** *Anas crecca crecca*
Jahra Pools Reserve 30.11, Jahra Pools Reserve 3.12 och 5 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 9 **Mindre flamingo** *Phoeniconaias minor*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Sulaibikhat Bay 3.12 och 1 Sulaibikhat Bay 5.12. Bukten var stor och vi såg mindre flamingo på två olika sidor av bukten och misstänker därför att det var två olika individer involverade.
- 10 **Större flamingo** *Phoenicopterus roseus*
1000 Sulaibikhat Bay 30.11, 500 Jahra Pools Reserve 30.11, 200 Sulaibikhat Bay 2.12, 650 Sulaibikhat Bay 3.12, 100 Al Doha Reserve 3.12, 1400 Jahra Pools Reserve 3.12, 1500 Al Doha Reserve 5.12, 4000 Sulaibikhat Bay 5.12 och 1000 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 11 **Smådopping** *Tachybaptus ruficollis*
1 Jahra Pools Reserve 30.11 och 10 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 12 **Svarthalsad dopping** *Podiceps nigricollis nigricollis*
3 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 13 **Palmduva** *Spilopelia senegalensis cambayensis*
Al Shaheed Park 29.11, längs vägen 4.12 och längs vägen 5.12. Observerad 8 dagar totalt.
- 14 **Större turturduva** *Streptopelia orientalis meena*
2 Sulaibiya Pivot Fields 1.12 och 1 United Poultry Fields 4.12. Vår grupp hittade alltså tre olika individer och uppenbarligen är arten inte helt ovanlig som övervintrare i landet.
- 15 **Turkduva** *Streptopelia decaocto*
Al Shaheed Park 29.11 och 600 Sulaibiya Pivot Fields 1.12. Observerad 8 dagar totalt.
- 16 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus*
1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12.
- 17 **Klippduva** *Columba livia var_domestica*
Al Shaheed Park 29.11. Observerad 8 dagar totalt.

- 18 **Långstjärtsduva** *Oena capensis capensis*
2 Mutla'a Ranch 30.11, 4 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12 och 47 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 19 **Vattenrall** *Rallus aquaticus*
1 Jahra Pools Reserve 30.11.
- 20 **Rörhöna** *Gallinula chloropus chloropus*
300 Jahra Pools Reserve 30.11, Jahra Pools Reserve 3.12, 20 Al Doha Reserve 5.12 och 30 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 21 **Sothöna** *Fulica atra atra*
Jahra Pools Reserve 30.11 och 10 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 22 **Purpurhöna** *Porphyrio porphyrio seistanicus*
3 Jahra Pools Reserve 30.11.
- 23 **Skärfläcka** *Recurvirostra avosetta*
2 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 1 Al Doha Reserve 3.12, 25 Doha Spur 3.12, 25 Jahra Pools Reserve 3.12 och 10 Sulaibikhat Bay 5.12.
- 24 **Stytlöpare** *Himantopus himantopus*
Sulaibikhat Bay 30.11, Jahra Pools Reserve 30.11, 10 Doha Spur 3.12, 10 Sulaibikhat Bay 3.12, 4 Jahra Pools Reserve 3.12, Al Doha Reserve 5.12, 86 Sulaibikhat Bay 5.12 och Jahra Pools Reserve 5.12.
- 25 **Strandskata** *Haematopus ostralegus longipes*
15 Doha Spur 3.12 och 20 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 26 **Kustpipare** *Pluvialis squatarola squatarola*
Sulaibikhat Bay 30.11, Jahra Pools Reserve 30.11, Al Doha Reserve 5.12, Sulaibikhat Bay 5.12 och Jahra Pools Reserve 5.12. Observerad 3 dagar totalt.
- 27 **Sibirisk tundrapipare** *Pluvialis fulva*
1 Jahra Pools Reserve 30.11, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 1 United Poultry Fields 4.12 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 28 **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula tundrae*
Sulaibikhat Bay 30.11 och Jahra Pools Reserve 30.11. Observerad 3 dagar totalt.
- 29 **Mindre strandpipare** *Thinornis dubius curonicus*
1 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 30 **Tofsvipa** *Vanellus vanellus*
20 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 40 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 182 United Poultry Fields 4.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12 och 150 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 31 **Sporrvipa** *Vanellus spinosus*
6 Jahra Pools Reserve 30.11, 1 United Poultry Fields 4.12, 3 Jahra Pools Reserve 5.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 32 **Rödflikvipa** *Vanellus indicus aigneri*
5 Jahra Pools Reserve 30.11, 6 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 4 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12 och 4 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 33 **Sumpvipa** *Vanellus leucurus*
2 Jahra Pools Reserve 30.11 och 3 Jahra Pools Reserve 5.12.

- 34 **Tibetpipare** *Anarhynchus atrifrons*
3 Jahra Pools Reserve 30.11, 4 Jahra Pools Reserve 3.12 och 3 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 35 **Ökenpipare** *Anarhynchus leschenaultii*
70 Sulaibikhat Bay 30.11, Jahra Pools Reserve 30.11, 3 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 5 Al Doha Reserve 3.12, Doha Spur 3.12, 40 Sulaibikhat Bay 3.12, 70 Jahra Pools Reserve 3.12, 35 Al Doha Reserve 5.12, 12 Sulaibikhat Bay 5.12 och 30 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 36 **Svartbent strandpipare** *Anarhynchus alexandrinus alexandrinus*
Sulaibikhat Bay 30.11 och Jahra Pools Reserve 30.11. Observerad 3 dagar totalt.
- 37 **Småspov** *Numenius phaeopus*
2 Sulaibikhat Bay 30.11, 2 Al Doha Reserve 3.12, 1 Al Doha Reserve 5.12 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 38 **Storspov** *Numenius arquata*
8 Sulaibikhat Bay 30.11, 10 Jahra Pools Reserve 30.11, 300 Al Doha Reserve 5.12, Sulaibikhat Bay 5.12 och Jahra Pools Reserve 5.12. Observerad 3 dagar totalt.
- 39 **Myrspov** *Limosa lapponica*
10 Sulaibikhat Bay 30.11, 20 Jahra Pools Reserve 30.11 och 100 Jahra Pools Reserve 3.12. Observerad 4 dagar totalt.
- 40 **Rödspov** *Limosa limosa limosa*
3 Jahra Pools Reserve 3.12 och 6 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 41 **Enkelbeckasin** *Gallinago gallinago gallinago*
15 Jahra Pools Reserve 30.11 och 7 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 42 **Tereksnäppa** *Xenus cinereus*
2 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 5 Doha Spur 3.12, 18 Sulaibikhat Bay 3.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 4 Al Doha Reserve 5.12 och 5 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 43 **Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 1 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 3 Souq Sharq 5.12, 1 Jahra Pools Reserve 5.12 och 1 Abu Hassaniyah Beach 6.12.
- 44 **Skogssnäppa** *Tringa ochropus*
2 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 45 **Dammsnäppa** *Tringa stagnatilis*
50 Jahra Pools Reserve 30.11, 20 Sulaibikhat Bay 3.12, 50 Jahra Pools Reserve 3.12 och 20 Jahra Pools Reserve 5.12. Överraskande talrik.
- 46 **Grönbena** *Tringa glareola*
1 Sulaibikhat Bay 30.11.
- 47 **Rödbena** *Tringa totanus*
10 Sulaibikhat Bay 30.11, 10 Jahra Pools Reserve 30.11, 150 Sulaibikhat Bay 3.12, 550 Jahra Pools Reserve 3.12 och 395 Al Doha Reserve 5.12. Observerad 4 dagar totalt.
- 48 **Gluttsnäppa** *Tringa nebularia*
5 Sulaibikhat Bay 30.11 och 5 Jahra Pools Reserve 30.11. Observerad 4 dagar totalt.
- 49 **Roskarl** *Arenaria interpres interpres*
6 Sulaibikhat Bay 3.12.
- 50 **Brushane** *Calidris pugnax*
1 United Poultry Fields 4.12.

- 51 **Myrsnäppa** *Calidris falcinellus*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 16 Sulaibikhat Bay 3.12, 1 Jahra Pools Reserve 3.12 och 60 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 52 **Spovsnäppa** *Calidris ferruginea*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 5 Jahra Pools Reserve 3.12 och 12 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 53 **Mosnäppa** *Calidris temminckii*
5 Jahra Pools Reserve 30.11.
- 54 **Kärrensäppa** *Calidris alpina alpina*
Sågs vid varje besök runt Sulaibikhat Bay och Jahra Pools Reserve och på flera ställen var arten talrik. Sågs minst 4 dagar.
- 55 **Småsnäppa** *Calidris minuta*
Sågs vid varje besök runt Sulaibikhat Bay och Jahra Pools Reserve och på flera ställen var arten talrik. Sågs minst 4 dagar.
- 56 **Hägerpipare** *Dromas ardeola*
140 Doha Spur 3.12, 27 Sulaibikhat Bay 3.12 och 100 Al Doha Reserve 5.12.
- 57 **Kustlabb** *Stercorarius parasiticus*
2 Souq Sharq 5.12.
- 58 **Skräntärna** *Hydroprogne caspia*
3 Sulaibikhat Bay 30.11, 4 Doha Spur 3.12, 2 Sulaibikhat Bay 3.12, 5 Sulaibikhat Bay 5.12 och 2 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 59 **Sandtärna** *Gelochelidon nilotica nilotica*
15 Sulaibikhat Bay 30.11, 5 Jahra Pools Reserve 30.11, 10 Al Doha Reserve 3.12, 2 Doha Spur 3.12, 30 Sulaibikhat Bay 3.12, 10 Jahra Pools Reserve 3.12, 5 Al Doha Reserve 5.12, 5 Sulaibikhat Bay 5.12 och 5 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 60 **Skäggtärna** *Chlidonias hybrida hybrida*
30 Sulaibikhat Bay 30.11, 200 Jahra Pools Reserve 30.11, 10 Sulaibikhat Bay 3.12, 10 Jahra Pools Reserve 3.12, 60 Al Doha Reserve 5.12, 33 Sulaibikhat Bay 5.12 och 20 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 61 **Vitvingad tärna** *Chlidonias leucopterus*
2 Sulaibikhat Bay 30.11 och 2 Sulaibikhat Bay 5.12. Samma fåglar vid båda besöken och båda fåglarna var, något överraskande, i sommardräkt.
- 62 **Kentsk tärna** *Thalasseus sandvicensis sandvicensis*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Doha Spur 3.12, 3 Souq Sharq 5.12 och 2 Abu Hassaniyah Beach 6.12.
- 63 **Tofstärna** *Thalasseus bergii velox*
5 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 3 Doha Spur 3.12, 1 Souq Sharq 5.12 och 3 Abu Hassaniyah Beach 6.12.
- 64 **Iltärna** *Thalasseus bengalensis bengalensis*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 96 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 8 Doha Spur 3.12 och 87 Abu Hassaniyah Beach 6.12.
- 65 **Långnäbbad mås** *Chroicocephalus genei*
20 Kuwait City 29.11, 10 Sulaibikhat Bay 30.11, 50 Jahra Pools Reserve 30.11, 10 Abu Hassaniyah Beach 1.12, Al Doha Reserve 3.12, Doha Spur 3.12, 25 Sulaibikhat Bay 3.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 16 Al Doha Reserve 5.12, 4 Sulaibikhat Bay 5.12, 10 Jahra Pools Reserve 5.12 och 32 Abu Hassaniyah Beach 6.12.
- 66 **Skrattmå** *Chroicocephalus ridibundus*
10 Al Shaheed Park 29.11, Sulaibikhat Bay 30.11, Jahra Pools Reserve 30.11, 90 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 200 Jahra Farm 2.12 och 1 Abu Hassaniyah Beach 6.12. Observerad 7 dagar totalt.

- 67 **Armenisk trut** *Larus armenicus*
2 Sulaibikhat Bay 30.11 och 1 Sulaibikhat Bay 5.12.
- 68 **Silltrut** *Larus fuscus*
heuglini: 1 Kuwait City 29.11, 2 Sulaibikhat Bay 30.11, 1 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 5 Sulaibikhat Bay 3.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 Al Doha Reserve 5.12, 2 Sulaibikhat Bay 5.12 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
barabensis: 10 Sulaibikhat Bay 30.11, 5 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 4 Jahra Farm 2.12, 30 Al Doha Reserve 3.12, 45 Sulaibikhat Bay 3.12, 50 Al Doha Reserve 5.12, 10 Sulaibikhat Bay 5.12 och 10 Abu Hassaniyah Beach 6.12
- 69 **Storskarv** *Phalacrocorax carbo sinensis*
14 Kuwait City 29.11, 25 Sulaibikhat Bay 30.11, längs vägen 30.11, 10 Bnaider 1.12, 33 Julai'a 1.12, 10 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 5000 Al Doha Reserve 3.12, 300 Souq Sharq 5.12, 1500 Al Doha Reserve 5.12, 1500 Al Doha Reserve 5.12, 200 Al Doha Reserve 5.12 och 30 Abu Hassaniyah Beach 6.12. Observerad 6 dagar totalt.
- 70 **Revhäger** *Egretta gularis schistacea*
4 Sulaibikhat Bay 30.11, 2 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 1 Sulaibikhat Bay 2.12, Sulaibikhat Bay 3.12, 24 Al Doha Reserve 3.12, Doha Spur 3.12, Jahra Pools Reserve 3.12, 3 Souq Sharq 5.12, 2 Al Doha Reserve 5.12, 2 Sulaibikhat Bay 5.12 och 2 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 71 **Silkeshäger** *Egretta garzetta garzetta*
1 Kuwait City 29.11, Sulaibikhat Bay 30.11, Jahra Pools Reserve 30.11 och 2 Abu Hassaniyah Beach 6.12. Observerad 5 dagar totalt.
- 72 **Rallhäger** *Ardeola ralloides*
1 Sulaibikhat Bay 30.11 och 2 Jahra Farm 2.12.
- 73 **Ägretthäger** *Ardea alba alba*
1 Al Shaheed Park 29.11, 1 Sulaibikhat Bay 30.11, 2 Jahra Pools Reserve 30.11, 2 Jahra Farm 2.12, 5 Al Doha Reserve 3.12, 8 Jahra Pools Reserve 3.12, 60 Al Doha Reserve 5.12, 2 Sulaibikhat Bay 5.12 och 40 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 74 **Kohäger** *Ardea ibis*
1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Sulaibikhat Bay 3.12 och 3 Al Doha Reserve 5.12.
- 75 **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea*
1 Abu Hassaniyah Beach 1.12, 75 Doha Spur 3.12 och 1 Abu Hassaniyah Beach 6.12. Observerad 5 dagar totalt.
- 76 **Blek tornseglare** *Apus pallidus pallidus*
200 Al Shaheed Park 29.11, 50 Jahra Pools Reserve 30.11, 20 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 20 Jahra Farm 2.12, 10 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 50 Souq Sharq 5.12 och 20 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 77 **Blek dvärguv** *Otus brupei exiguus*
2 Al Shaheed Park 3-6.12. Arten sågs på minst två platser i parken efter kl 21.
- 78 **Ökenuv** *Bubo ascalaphus*
2 Jal Al-Sur 2.12.
- 79 **Fiskgjuse** *Pandion haliaetus haliaetus*
1 Al Doha Reserve 3.12, 1 Sulaibikhat Bay 3.12, 1 Jahra Pools Reserve 3.12, 1 Souq Sharq 5.12, 1 Al Doha Reserve 5.12 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 80 **Svartvingad glada** *Elanus caeruleus*
5 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 1 United Poultry Fields 4.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.

- 81 **Tofsbivrråk** *Pernis ptilorhynchus orientalis*
1 Ahamadi 6.12.
- 82 **Ormörn** *Circaetus gallicus gallicus*
1 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 83 **Större skrikörn** *Clanga clanga*
15 Jahra Pools Reserve 30.11, 3 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 4 Jahra Pools Reserve 2.12, 25 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 1 United Poultry Fields 4.12, 2 Al Doha Reserve 5.12, 8 Jahra Pools Reserve 5.12 och 4 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 84 **Stäppörn** *Aquila nipalensis orientalis*
2 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Al Liyah Reserve 2.12, 1 Jal Al-Sur 2.12, 3 Sulaibiya Pivot Fields 3.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 85 **Kejsarörn** *Aquila heliaca*
1 Mutla'a Ranch 30.11, 2 Jahra Pools Reserve 30.11, 8 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 5 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 2 United Poultry Fields 4.12 och 3 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 86 **Shikra** *Tachypiza badia cenchroides*
1 Mutla'a Ranch 30.11, 1 Jahra Farm 2.12 och 1 Doha Spur 3.12.
- 87 **Sparvhök** *Accipiter nisus*
4 Mutla'a Ranch 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 1 Julai'a 1.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 3 Jahra Farm 2.12, 6 Sulaibikhat Bay 3.12, 2 United Poultry Fields 4.12, 2 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12, 1 Al Shaheed Park 6.12, 1 Al Shaheed Park 6.12, 2 Al Shaheed Park 6.12 och 1 Ahamadi 6.12.
- 88 **Stäpphök** *Circus macrourus*
1 Sulaibikhat Bay 3.12, 3 United Poultry Fields 4.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 89 **Blå kärrhök** *Circus cyaneus*
1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12.
- 90 **Ängshök** *Circus pygargus*
1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12.
- 91 **Brun kärrhök** *Circus aeruginosus aeruginosus*
5 Jahra Pools Reserve 30.11, 1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Jahra Pools Reserve 2.12, 4 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 3 Jahra Pools Reserve 5.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 92 **Brun glada** *Milvus migrans*
1 Julai'a 1.12, 2 längs vägen 1.12, 1 Jal Al-Sur 2.12, 50 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 8 Jahra Pools Reserve 5.12 och 74 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 93 **Ormvrråk** *Buteo buteo vulpinus*
2 Shuwaikh Park 30.11, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12. Samtliga dessa var alltså stäppvrråkar.
- 94 **Örnvrråk** *Buteo rufinus*
1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Al Liyah Reserve 2.12, 1 Al Doha Reserve 3.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 1 Kuwait University 4.12, 1 United Poultry Fields 4.12, 1 Al Doha Reserve 5.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 95 **Härfågel** *Upupa epops epops*
1 Al Shaheed Park 29.11, 1 Shuwaikh Park 30.11, 1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 2 Shuwaikh Park 5.12 och 1 Al Shaheed Park 6.12.

- 96 **Indisk blåkråka** *Coracias benghalensis benghalensis*
1 Shuwaikh Park 30.11, 1 Mutla'a Ranch 30.11 och 1 Shuwaikh Park 5.12.
- 97 **Gråfiskare** *Ceryle rudis syriacus*
1 Sulaibikhat Bay 30.11, 3 Jahra Pools Reserve 30.11, 2 Doha Spur 3.12, 3 Jahra Pools Reserve 3.12, 5 Jahra Pools Reserve 5.12 och 3 Abu Hassaniyah Beach 6.12.
- 98 **Smyrnakungsfiskare** *Halcyon smyrnensis smyrnensis*
2 Al Shaheed Park 29.11, 1 Kuwait University 30.11, 2 Jahra Pools Reserve 30.11, 2 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 4 Jahra Farm 2.12, 2 Sulaibikhat Bay 3.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 1 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 1 Al Doha Reserve 5.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12 och 1 Al Shaheed Park 6.12.
- 99 **Tornfalk** *Falco tinnunculus*
1 Kuwait University 30.11, 2 Shuwaikh Park 30.11, 1 Mutla'a Ranch 30.11, 4 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Jal Al-Sur 2.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 2 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 1 Shuwaikh Park 5.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- Pilgrimsfalk** *Falco peregrinus*
[1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12]. En adult fågel med remmar jagar.
- Tatarfalk** *Falco cherrug*
[1 Al Shaheed Park 29.11]. En ungfågel med remmar jagar över parken.
- Senegalpapegoja** *Poicephalus senegalus*
[1 Shuwaikh Park 5.12]. Säkertligen förrymd.
- 100 **Halsbandsparakit** *Psittacula krameri borealis*
10 Al Shaheed Park 29.11, 10 Jahra Pools Reserve 30.11, 8 Jahra Farm 2.12, 1 Abu Hassaniyah Beach 6.12 och 1 Al Shaheed Park 6.12.
- 101 **Varfågel** *Lanius excubitor*
1 Shuwaikh Park 30.11, 1 Julai'a 1.12, 1 Al Liyah Reserve 2.12, 1 Jahra Farm 2.12, 1 United Poultry Fields 4.12, 2 Shuwaikh Park 5.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 102 **Masktörnskata** *Lanius nubicus*
4 Al Shaheed Park 29.11, 4 Shuwaikh Park 30.11, 2 Jahra Farm 2.12, 3 Shuwaikh Park 5.12 och 3 Al Shaheed Park 6.12.
- 103 **Rödhuvad törnskata** *Lanius senator*
1 Jahra Farm 2.12.
- 104 **Isabellatörnskata** *Lanius isabellinus isabellinus*
2 Al Shaheed Park 29.11, 1 Shuwaikh Park 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 2 Bnaider 1.12, 1 Julai'a 1.12, 3 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 2 Jahra Farm 2.12, 3 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 1 Shuwaikh Park 5.12, 1 Jahra Pools Reserve 5.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 105 **Törnskata** *Lanius collurio*
1 Al Shaheed Park 29.11, 1 Jahra Farm 2.12, 1 Shuwaikh Park 5.12 och 1 Al Shaheed Park 6.12.
- 106 **Turkestantörnskata** *Lanius phoenicuroides*
1 Al Shaheed Park 29.11 och 1 Mutla'a Ranch 30.11.
- 107 **Huskråka** *Corvus splendens zugmayeri*
1 Souq Sharq 5.12 och 6 Shuwaikh Park 5.12.
- 108 **Pungmes** *Remiz pendulinus*
1 Jahra Pools Reserve 30.11 och 2 Jahra Pools Reserve 3.12.

- 109 **Härfågellärka** *Alaemon alaudipes doriae*
4 Al Liyah Reserve 2.12, 6 Al-Abraq Al-Khabari 4.12 och 2 längs vägen 4.12.
- 110 **Sånglärka** *Alauda arvensis armenica*
100 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 Al Liyah Reserve 2.12, 5 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 500 United Poultry Fields 4.12 och 100 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 111 **Tofslärka** *Galerida cristata brachyura*
8 Mutla'a Ranch 30.11. Observerad 6 dagar totalt.
- 112 **Asiatisk kalanderlärka** *Melanocorypha bimaculata*
1 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 113 **Kalanderlärka** *Melanocorypha calandra*
2 United Poultry Fields 4.12.
- 114 **Turkestanlärka** *Alaudala heinei persica*
5 United Poultry Fields 4.12 och 4 Al-Abraq Al-Khabari 4.12.
- 115 **Dvärgprinia** *Prinia lepida lepida*
4 Jahra Pools Reserve 3.12 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 116 **Kaveldunsångare** *Acrocephalus melanopogon mimicus*
1 Al Shaheed Park 29.11, 7 Jahra Pools Reserve 30.11 och 2 Al Shaheed Park 6.12.
- 117 **Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus*
4 Al Shaheed Park 29.11 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 118 **Papyrussångare** *Acrocephalus stentoreus brunnescens*
2 Jahra Pools Reserve 30.11 och 1 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 119 **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica*
1 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 120 **Indisk svala** *Petrochelidon fluvicola*
1 Jahra Pools Reserve 3.12. Martin upptäckte denna stänkare. Enligt uppgift det femte fyndet i Västra Palearktis.
- 121 **Sumpcettia** *Cettia cetti*
1 Kuwait University 30.11 och 1 Jahra Pools Reserve 1.12.
- 122 **Bergtajgasångare** *Phylloscopus humei humei*
3 Al-Abraq Al-Khabari 4.12 och 1 Shuwaikh Park 5.12.
- 123 **Gransångare** *Phylloscopus collybita*
10 Al Shaheed Park 29.11, 2 Jahra Pools Reserve 30.11, 9 Jahra Farm 2.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 3 Jahra Pools Reserve 3.12, 10 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 1 Souq Sharq 5.12, 1 Al Doha Reserve 5.12, 7 Shuwaikh Park 5.12, 6 Al Shaheed Park 6.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 124 **Vitkindad bulbyl** *Pycnonotus leucotis mesopotamia*
Al Shaheed Park 29.11 och Al-Abraq Al-Khabari 4.12. Observerad 8 dagar totalt.
- 125 **Svarthätta** *Sylvia atricapilla dammholzi*
20 Al Shaheed Park 29.11, 1 Shuwaikh Park 5.12 och 6 Al Shaheed Park 6.12.
- 126 **Höksångare** *Curruca nisoria*
4 Al Shaheed Park 29.11, 3 Shuwaikh Park 5.12 och 2 Al Shaheed Park 6.12.

- 127 **Ärtsångare** *Curruca curruca*
15 Al Shaheed Park 29.11, 1 Shuwaikh Park 30.11, 2 Jahra Farm 2.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 1 Shuwaikh Park 5.12, 1 Abu Hassaniyah Beach 6.12 och 4 Al Shaheed Park 6.12.
- 128 **Ökensångare** *Curruca nana*
1 Mutla'a Ranch 30.11, 3 Bnaider 1.12, 1 Julai'a 1.12 och 4 Al Liyah Reserve 2.12.
- 129 **Tamarisksångare** *Curruca mystacea*
1 Shuwaikh Park 30.11 och 2 Bnaider 1.12.
- 130 **Törnsångare** *Curruca communis*
4 Al Shaheed Park 29.11, 1 Kuwait University 30.11, 1 Shuwaikh Park 30.11, 1 Jahra Farm 2.12, 1 Shuwaikh Park 5.12 och 2 Al Shaheed Park 6.12.
- 131 **Afghanskriktrast** *Argya huttoni salvadorii*
8 Julai'a 1.12.
- 132 **Hypokolius** *Hypocolius ampelinus*
150 Kuwait University 30.11, 5 Sulaibikhat Bay 30.11, 10 Kuwait City 3.12, 18 Kuwait City 4.12, 8 Shuwaikh Park 5.12, 2 Sulaibikhat Bay 5.12 och 4 Al Shaheed Park 6.12.
- 133 **Stare** *Sturnus vulgaris*
5 Shuwaikh Park 30.11, 5 Jahra Pools Reserve 30.11, 600 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 10 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 800 United Poultry Fields 4.12 och 50 Shuwaikh Park 5.12.
- 134 **Brinkmajna** *Acridotheres ginginianus*
4 Jahra Farm 2.12.
- 135 **Brun majna** *Acridotheres tristis tristis*
Al Shaheed Park 29.11 och 5 Sulaibiya Pivot Fields 3.12. Observerad 7 dagar totalt.
- Djungelmajna** *Acridotheres fuscus*
[2 Jahra Farm 2.12]. Minst 2 ex i området. Arten kommer troligen att få C-status inom kort då en liten frilevande population finns i Kuwait.
- 136 **Dubbeltrast** *Turdus viscivorus viscivorus*
1 Jahra Farm 2.12, 1 Al-Abraq Al-Khabari 4.12 och 1 Sulaibikhat Bay 5.12.
- 137 **Taltrast** *Turdus philomelos*
5 Al Shaheed Park 29.11, 5 Kuwait University 30.11, 3 Shuwaikh Park 30.11, 2 Mutla'a Ranch 30.11, 5 Jahra Farm 2.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 3 Jahra Pools Reserve 3.12, 6 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 2 Shuwaikh Park 5.12 och 3 Al Shaheed Park 6.12.
- 138 **Rödvingetrast** *Turdus iliacus iliacus*
1 Jahra Farm 2.12.
- 139 **Koltrast** *Turdus merula*
1 Mutla'a Ranch 30.11 och 1 Al-Abraq Al-Khabari 4.12.
- 140 **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata*
1 Jahra Farm 2.12.
- 141 **Rödhake** *Erithacus rubecula*
10 Al Shaheed Park 29.11, 1 Kuwait University 30.11, 1 Shuwaikh Park 30.11, 1 Jahra Farm 2.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 5 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 2 Shuwaikh Park 5.12 och 5 Al Shaheed Park 6.12.
- 142 **Sydnöktergal** *Luscinia megarhynchos*
1 Al Shaheed Park 29.11 och 1 Al Shaheed Park 6.12.

- 143 **Blåhake** *Luscinia svecica*
6 Al Shaheed Park 29.11, 5 Jahra Pools Reserve 30.11, 3 Jahra Farm 2.12, 1 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 Shuwaikh Park 5.12 och 3 Al Shaheed Park 6.12.
- 144 **Mindre flugsnappare** *Ficedula parva*
1 Al-Abraq Al-Khabari 4.12.
- 145 **Svart röstjärt** *Phoenicurus ochruros*
1 Mutla'a Ranch 30.11, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12 och 5 Al-Abraq Al-Khabari 4.12.
- 146 **Vitgumpad buskskvätta** *Saxicola maurus*
2 Al Shaheed Park 29.11, 1 Kuwait University 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 1 Bnaider 1.12, 4 Julai'a 1.12, 3 Jahra Farm 2.12, Doha Spur 3.12, 3 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 United Poultry Fields 4.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12, 1 Al Shaheed Park 6.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12. Troligen var samtliga dessa fåglar av den kaspiska rasen (hemprichii/variegatus).
- 147 **Svarthakad buskskvätta** *Saxicola rubicola rubicola*
3 Mutla'a Ranch 30.11, 1 Julai'a 1.12, 1 Julai'a 1.12, 4 Julai'a 1.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 1 Jahra Pools Reserve 3.12, 2 United Poultry Fields 4.12, 1 Al-Abraq Al-Khabari 4.12 och 1 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 148 **Ökenstenskvätta** *Oenanthe deserti deserti*
3 Mutla'a Ranch 30.11, 1 Jahra Pools Reserve 30.11, 2 Bnaider Hill 1.12, 5 Bnaider 1.12, 5 Julai'a 1.12, 2 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 4 Al Liyah Reserve 2.12, 6 Jal Al-Sur 2.12, 1 Doha Spur 3.12, 4 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 8 United Poultry Fields 4.12, 10 Al-Abraq Al-Khabari 4.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 149 **Isabellastenskvätta** *Oenanthe isabellina*
1 Al Liyah Reserve 2.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 3.12, 2 United Poultry Fields 4.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 150 **Vitryggig stenskvätta** *Oenanthe finschii*
1 Bnaider Hill 1.12 och 2 United Poultry Fields 4.12.
- 151 **Sorgstenskvätta** *Oenanthe lugens persica*
3 Jal Al-Sur 2.12.
- 152 **Persisk stenskvätta** *Oenanthe chrysopygia*
1 Bnaider Hill 1.12 och 1 Jal Al-Sur 2.12.
- 153 **Vitkronad stenskvätta** *Oenanthe leucopyga ernesti*
1 Jal Al-Sur 2.12.
- 154 **Purpursolfågel** *Cinnyris asiaticus brevirostris*
1 Al Shaheed Park 29.11.
- 155 **Indisk silvernäbb** *Euodice malabarica*
7 Al Shaheed Park 29.11, 30 Kuwait University 30.11, 3 Julai'a 1.12, 5 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 2 Jahra Pools Reserve 3.12, 20 Shuwaikh Park 5.12 och 2 Al Shaheed Park 6.12.
- 156 **Spansk sparv** *Passer hispaniolensis transcaspicus*
5 Kuwait University 30.11, 5 Mutla'a Ranch 30.11, 5 Bnaider 1.12, 1 Jahra Farm 2.12, 10 United Poultry Fields 4.12 och 5 Jahra Pools Reserve 5.12.
- 157 **Gråsparv** *Passer domesticus*
Al Shaheed Park 29.11. Observerad 8 dagar totalt.
- 158 **Gulärta** *Motacilla flava*
1 United Poultry Fields 4.12.

- 159 **Citronärkla** *Motacilla citreola citreola*
1 Jahra Pools Reserve 30.11 och 1 Jahra Pools Reserve 3.12.
- 160 **Sädesärkla** *Motacilla alba*
5 Al Shaheed Park 29.11, 20 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 40 Jahra Farm 2.12, 20 Jahra Pools Reserve 3.12, 200 United Poultry Fields 4.12, 2 Souq Sharq 5.12, 2 Shuwaikh Park 5.12, 2 Sulaibikhat Bay 5.12, 2 Jahra Pools Reserve 5.12 och 140 Sulaibiya Pivot Fields 6.12. Observerad 8 dagar totalt.
- 161 **Fältpiplärka** *Anthus campestris*
3 Mutla'a Ranch 30.11, 4 Julai'a 1.12, 1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 1 United Poultry Fields 4.12, 1 Jahra Pools Reserve 5.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 162 **Större piplärka** *Anthus richardi*
1 Sulaibiya Pivot Fields 1.12 och 2 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 163 **Trädpiplärka** *Anthus trivialis trivialis*
1 Al-Abraq Al-Khabari 4.12.
- 164 **Rödstrupig piplärka** *Anthus cervinus*
1 Jahra Pools Reserve 3.12 och 5 United Poultry Fields 4.12.
- 165 **Ängspiplärka** *Anthus pratensis*
1 Bnaider 1.12, 1 Jahra Pools Reserve 3.12 och 1 Sulaibiya Pivot Fields 6.12.
- 166 **Vattenpiplärka** *Anthus spinoletta coutellii*
2 Shuwaikh Park 30.11, 30 Mutla'a Ranch 30.11, 3 Sulaibikhat Bay 30.11, 400 Sulaibiya Pivot Fields 1.12, 20 Jahra Farm 2.12, 2 Al Shaheed Park 6.12 och 20 Sulaibiya Pivot Fields 6.12. Observerad 6 dagar totalt.
- 167 **Bofink** *Fringilla coelebs syriaca*
2 Jahra Farm 2.12.
- 168 **Kornsparv** *Emberiza calandra*
1 Jahra Farm 2.12 och 1 Shuwaikh Park 5.12.